

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 maja 2015 r. wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie Bank (...) S.A. z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Z. Z. kwoty 431,25 zł wraz z kosztami postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powodowi przysługuje wobec pozwanego wymagalna wierzytelność pieniężna wynikająca z zawartej w dniu 19 maja 2008 r. przez pozwanego umowy o korzystanie z karty kredytowej – w kwocie 431,25 zł. Istnienie owej wierzytelności, jej wysokość oraz terminy płatności odsetek zaś wynikają wprost z W. z Ksiąg Bankowych z dnia 13 maja 2015 r. o nr (...). Powód wskazał, iż w dniu 31 lipca 2009 r. (...) Bank (...) S.A. połączył się z (...) Bank S.A. z siedzibą w L. – przejmując cały majątek tegoż, zaś w dniu 29 kwietnia 2011 r. (...) Bank (...) S.A. zmienił nazwę na (...) Bank (...) S.A. Następnie w dniu 30 kwietnia 2015 r. Bank (...) S.A. połączył się z (...) Bank (...) S.A. i zmienił nazwę na Bank (...) S.A. z siedzibą w W..

(pozew w (...) k. 2-5; pozew – k. 22-23v.)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 czerwca 2015 roku w sprawie VI Ne-e (...) Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie, orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty – k. 6)

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany Z. Z. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany wskazał, iż zawarł z powodowym Bankiem ugodę w zakresie wszystkich spraw związanych z dochodzeniem należności. Pozwany wskazał również, że wywiązał się w uzgodnionym terminie z wszelkich zobowiązań, w ustalonej wysokości. Pozwany zakwestionował istnienie roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu co do zasady oraz co do wysokości.

(sprzeciw w (...) k. 7)

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2015 r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu przez pozwanego oraz utratę mocy powyższego nakazu zapłaty, przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(postanowienie – k. 14)

W odpowiedzi na pozew, wniesionej w dniu 31 marca 2016 r. pozwany Z. Z. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Ponadto pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia.

Pozwany zaprzeczył istnieniu roszczenia. Zdaniem pozwanego za dowód istnienia wierzytelności nie może uchodzić dokument prywatny sporządzony przez powoda w postaci W. z Ksiąg Bankowych. Pozwany zwrócił uwagę na fakt, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie o sygnaturze P 7/09 stwierdził iż art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe w zakresie w jakim nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowych oraz wyciągom z tychże w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta – jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 1 oraz art. 76 Konstytucji RP. Ponadto pozwany podniósł, iż kredyt jaki został mu udzielony przez poprzedników prawnych powoda został w całości spłacony. Pozwany wskazał, iż w dniu 30 września 2014 r. dokonał wpłaty kwoty 2.494,15 zł.

(odpowiedź na pozew – k. 54-57)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie w całości.

(odpowiedź na sprzeciw – k. 61-62)

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 19 maja 2008 r. Z. Z. zawarł z (...) Bank S.A., członkiem grupy F. z siedzibą w L. umowę o korzystanie z karty kredytowej (nr (...)). Z. Z. wydano, w ramach umowy kartę kredytową (główną dla posiadacza oraz dodatkową dla użytkownika karty dodatkowej) umożliwiającą dokonywanie operacji gotówkowych i/lub bezgotówkowych przy jej użyciu (§ 2 umowy). Na jej podstawie Bank przyznał posiadaczowi karty Z. Z. na cele konsumpcyjne limit kredytowy w wysokości 3.000 zł. Posiadacz karty mógł w ramach limitu kredytowego dokonywać m. in. płatności bezgotówkowych (...), wpłat gotówkowych (...) oraz innych czynności w Bankomatach (...) (§ 3 ust. 1 i 2 umowy). Posiadacz karty przed upływem terminu minimalnej spłaty zobowiązany był do spłaty kwoty minimalnej (...). Sposób wyliczenia wysokości kwoty minimalnej określony miał być w Taryfie (§ 4 ust. 1 i 2 umowy). Stopy procentowe, opłaty i prowizje związane z rachunkiem karty, limitem kredytowym i kartą zostały określone w Taryfie, stanowiącej integralną część umowy (§5 umowy).

(dowód: bezsporne, umowa nr (...) – k. 24-27)

Z. Z. korzystał z otrzymanej karty kredytowej, spłacał regularnie kwoty tytułem posiadanego zadłużenia.

(dowód: zestawienie transakcji na karcie kredytowej – k. 63-96)

W dniu 31 lipca 2009 r. nastąpiła fuzja prawna (...) Banku S.A. (...) Banku S.A.. W dniu 29 kwietnia 2011 r. (...) Bank S.A. zmienił nazwę na (...) S.A.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 30 września 2014 r. Z. Z. uiścił na rzecz Banku (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 2.494,15 zł.

(dowód: potwierdzenie wpłaty gotówkowej – k. 58)

W dniu 30 kwietnia 2015 r. nastąpiła fuzja prawna Banku (...) S.A. (...) Bank (...) S.A. - przez przeniesienie całości majątku (...) Bank (...) S.A. na Bank (...) S.A. Po połączeniu bank funkcjonuje pod nazwą Bank (...) S.A.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 13 maja 2015 roku Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych bankowych stwierdzający, iż pod nr (...) ujawniona jest wierzytelność w kwocie 431,25 zł - tytułem niespłaconej należności głównej - przysługująca od Z. Z..

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) – k. 28)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy. Przedmiotowe dokumenty nie były kwestionowane co do ich prawdziwości, brak jest także podstaw do odmówienia im wiarygodności. Stanowiły one w ocenie Sądu pełnowartościowy materiał dowodowy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy, oceniony zgodnie z dyrektywami z art. 233 § 1 k.p.c., nie prowadzi do konkluzji, że dochodzona pozwem kwota jest uzasadniona. Przedstawione dokumenty nie mogą stanowić dowodu potwierdzającego zasadność domagania się od pozwanego zapłaty takiej, a nie innej kwoty.

W niniejszym postępowaniu powód dochodzi roszczeń wynikających z umowy o korzystanie z karty kredytowej. Powód wskazywał, iż pozwany nie dokonał całości spłaty zadłużenia wynikającego z tejże umowy. Pozwany jednakże twierdził, iż dokonał spłaty całości posiadanego zadłużenia, na dowód czego przedstawił potwierdzenia wpłaty gotówkowej w kasie powodowego Banku.

W sytuacji gdy pozwany kwestionuje okoliczności faktyczne, z których powód wywodzi swoje roszczenia, strona powodowa winna była wykazać w niniejszym postępowaniu, że pozwany posiada nieuregulowane zobowiązania wobec pozwanej i czego konkretnie one dotyczą. Wypada bowiem podkreślić, że z dyspozycji art. 6 k.c. wynika generalna zasada, iż ciężar udowodnienia faktu obciąża stronę, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Procesową konsekwencją reguły wyrażonej w art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., według którego strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Sformułowanie tego przepisu nie pozostawia żadnych wątpliwości, że polska procedura cywilna, opierająca się o zasadę kontradyktoryjności i równości stron, właśnie stronom pozostawia inicjatywę dowodową i na nie wkłada obowiązek prezentowania sądowi orzekającemu wniosków dowodowych. Sąd nadal zatrzymał, zgodnie ze zdaniem drugim przytoczonego przepisu, inicjatywę dowodową, jednak obwarowana jest ona dwoma istotnymi zastrzeżeniami. Po pierwsze, dopuszczenie dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę jest prawem, nie zaś obowiązkiem sądu, co sprawia, iż w razie gdy sąd z prawa tego nie skorzysta, strona nie może w tych okolicznościach konstruować uzasadnionego zarzutu błędnego rozstrzygnięcia sprawy. Jeśli zaś strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany - udowodniony (por. orzeczenia SN: wyrok z 24. 10. 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29, wyrok z 25. 03. 1998 r., II CKN 656/97, OSNC 1998/12/208, wyrok z 5. 11. 1997 r., III CKN 244/97, OSNC 1998/3/52, postanowienie z 7. 12. 2000 r., II CKN 1322/00, nie publ., wyrok z 14. 12. 2000 r., I CKN 661/00, nie publ., wyrok z 11. 07. 2001 r., V CKN 406/00, Prok. i Prawo (...)). Po drugie, inicjatywa dowodowa sądu może przejawiać się jedynie w okolicznościach szczególnych, a wynika to z wyjątkowego charakteru przepisu tę inicjatywę dopuszczającego. W doktrynie i orzecznictwie wyrażany jest pogląd, w całości podzielany przez sąd orzekający w niniejszej sprawie, iż jedynie w trzech wypadkach dopuszczalne jest dopuszczenie dowodów z urzędu przez sąd, a mianowicie: jeżeli strony zmierzają do obejścia prawa, w razie rażącej nieporadności strony działającej bez adwokata lub radcy prawnego, której - wobec niepodjęcia przez nią właściwych czynności, mimo stosownych pouczeń sądu - grozi naruszenie interesu podlegającego szczególnej ochronie oraz gdy zachodzi podejrzenie prowadzenia przez strony procesu fikcyjnego (por. uzasadnienie uchwały 7 sędziów SN z 19. 05. 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195). W innych sytuacjach sąd orzekający nie ma obowiązku, ani nawet prawa podejmować inicjatywy dowodowej z urzędu, a dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy strona postępowania jest reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika procesowego, jak ma to miejsce w rozważanej sprawie. Rolą Sądu w procesie cywilnym nie jest bowiem poszukiwanie dowodów zasadności roszczenia sformułowanego w pozwie.

W rozważanej sprawie powód nie przedstawił dowodów, z których wynikałoby, że pozwany posiada nieuregulowane zobowiązania wynikające z umowy jaka go łączyła z Bankiem. W szczególności za wystarczający dowód nie sposób uznać zbiorczego zestawienia transakcji na karcie kredytowej pozwanego. Ciężar wykazania, że zaszły warunki obciążenia pozwanego obowiązkiem zapłaty kary umownej w konkretnej wysokości spoczywa na powodzie, jako wierzycielu spoczywa obowiązek wykazania, że osoba pozwana jest dłużnikiem. Przedstawiony materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia charakteru dochodzonej od pozwanego kwoty 431,25 zł, zweryfikowania jej wysokości i wymagalności, co było konieczne w kontekście oświadczenia pozwanego o kwestionowaniu żądania pozwu w całości tak co do zasady, jak i dochodzonej sumy. Zdaniem Sądu dokument ten nie stanowi przejrzystego dowodu na istnienie przedmiotowej zaległości. Z zestawienia tego, ani z żadnego innego załączonego do akt sprawy dokumentu, nie wynika skąd dokładnie pochodzi przedmiotowa kwota zadłużenia, na jakiej podstawie została wyliczona.

Ponadto strona powodowa na poparcie swoich twierdzeń przedstawiła do akt sprawy wyciąg z ksiąg bankowych mający potwierdzać wysokość zadłużenia pozwanego.

Wskazać należy, że dołączony do akt wyciąg z ksiąg banku w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego nie posiada mocy prawnej dokumentu urzędowego w stosunkach umownych z konsumentem, nie korzysta zatem z

domniemania, że jego treść jest prawdziwa. W takiej sytuacji powód winien wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg funduszu wysokości mu się należą. Powyższe potwierdza również dokonana w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego nowelizacja art. 95 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 1997r., nr 140 poz. 939 ze zmianami), do którego ustawodawca dodał ust. 1a. Zgodnie z dyspozycją art. 95 ust. 1 ustawy, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust. 1a art. 95 ustawy). Zatem księgi rachunkowe banku i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzone pieczęcią banku mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności banku poza postępowaniem cywilnym, jakim jest przedmiotowe postępowanie. Wyciąg z ksiąg banku nie jest też żadnym szczególnego rodzaju dokumentem prywatnym. Powód nie jest bowiem sędzią w swojej własnej sprawie i wystawiony przez niego dokument nie ma żadnej szczególnej mocy. Jest jedynie oświadczeniem procesowym strony, że roszczenie w takiej wysokości jej przysługuje. W takiej sytuacji powód winien wykazać w oparciu o stosowne dokumenty oraz inne środki dowodowe, iż należności we wskazanej w wyciągu z ksiąg banku wysokości mu się należą. Tylko dokument urzędowy ma walor domniemania, że zawarte w nim dane są prawdziwe, dokument prywatny takiego domniemania nie posiada.

Tymczasem strona powodowa przedstawiła wyciąg z ksiąg banku stanowiący obecnie wyłącznie dowód treści księgi bankowej. Zauważyć należy, że konsekwencją art. 95 ust. 1a Prawa bankowego jest brak możliwości przyjęcia, iż księgi rachunkowe i wyciągi z ksiąg rachunkowych banku w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta mają moc dokumentu urzędowego. Postępowanie cywilne w tych sprawach powinno zatem być prowadzone zgodnie z ogólnymi regułami dowodowymi, w tym wypadku obciążając powodowy bank.

Pozwany jest konsumentem, a powód profesjonalistą. Zobowiązanie pozwanego winno być zatem wykazane w sposób jasny, jednoznaczny oraz szczegółowy i podlegać możliwości sądowej weryfikacji. Dowody te z kolei winny zostać przedłożone przez powoda w prowadzonym postępowaniu sądowym w celu wykazania swych twierdzeń. Biorąc pod uwagę wszystkie wymienione okoliczności uznać należało, że powód nie wykazał, zgodnie z treścią art. 6 k.c., że żądanie zapłaty kwoty 431,25 zł mu się należy.

Powództwo podlegało zatem oddaleniu jako nieudowodnione.

W tym stanie rzeczy Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.